

İhtilalin Masalı

İçeriği Yazan: [Sevda EĞER](#) [1] Zaman: Çar, 10/09/2008 - 19:12

Yazar: Sevda EĞER

'Kardeşime' <?xml:namespace prefix = o />

Susmuşken şarkıları ihtilalin umutsuz çocuklarının ve savrulmaya yüz tutmuşken bilinmeze yurdum, bir babanın endişeli bekleyişi ve bir ananın çığlığını bastıracak bir nidayla geldin sen! Olanlara kafa tutar gibi...

Sanki bilmektedirsin daha doğmadan yurdumun sancılı sınamalardan geçtiğini!

Sınamalar ki; 70'li yılları nice ana babalara, genç ve çocuklara, masum yurttaşlara zehir zıkkım etmişti!

Sağ-sol, Alevi-Sünni kavgaları insanları meydan savaşlarına sürüklemişti ki; nereden bilsinler'di? Kendilerini ateşe atan sözde kahramanlar aslında maşadan başka bir şey değildi?

Malatya'da tarih 19 Nisan 1978'i gösterirken kendine din kurtarıcıları diyen elleri silahlı, sopalı, bıçaklı yobazlar, dini kurtarmanın yolunu 14-15 yaşlarındaki çocukları işkencelerle öldürerek bulmuştu! Ve hatta aynı çocuklardan, solcuların öldürdüğü söylenen ama asla ispat edilmeyen Hamit Fendoğlu'nun intikamı da alınmıştı! Evler basılıp ekmek kapıları yakılıp yıkılırken, MHP lideri Alparslan Türkeş; *'böyle giderse Erzurum ve Maraş'ta da benzer olaylar yaşanacaktır,'* kehanetini dillendirmişti!

Kontrgerilla bir hayal olduğuna göre, rüyasında görmüş olsa gerekti ki; Maraş'ta utancın, zulmün ve adaletsizliğin şafağı sökmekteydi!

19 Aralık 1978 günü Çiçek Sineması'na giden Maraşlılar, 'Güneş Ne Zaman Doğacak' filmini izlemek yerine, patlayan bombayla paniğe kapıldı. Kalabalık CHP binasına saldırıya geçip, belli başlı mahalleleri yakıp yıkıp, sokakta yakaladıkları TÖB-DER üyesi öğretmenleri öldürdükten sonra anlaşıldı ki; bombayı sinemaya Ülkücü Gençlik üyesi Ökkeş Kenger atmıştı. Aynı Ökkeş Kenger yıllar sonra soyadını Şendiller yapmak suretiyle Maraş milletvekili olarak bu kez mecliste karşımıza çıkacaktı!

Peki, yurdumun sınamaları bunlarla biter miydi?

Bilakis, her şey gittikçe daha beter bir hal aldı. Gün geçtikçe daha çok gözyaşı daha çok sönmüş hayat ve acı feryatlarla insanlar sabahlara uyandı.

Ve sen, ihtilalin tek umut veren hatırası, küçük kardeşim. Bir karış suratla geldin eve iki günlük bebek haline

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

bakmadan. Güldüremedik yüzünü günlerce, dindiremedik avaz avaz bağırın sesini. Ve sevdik, o kadar çok sevdik ki, inandık fantastik ihtimallere.

Sanki dedik Malatya'daydın onlarca insan evlerinde ölümü beklerken! Belki Maraş'ta, Çorum'da, Fatsa'da...

Arkalarında bürokratlar, mülki amirler, reisler; yanlarında maşalar, satılmışlar; önlerinde din simsarları, yobazlar, hep birlik olmuş işkenceden zulümden geçirirken masumları ve kurulmuşken her mahallede bir halk mahkemesi ve seyrederken cümle âlem katliamları, sen de izlemekteydin utanarak insanlığından!

Yargıtay'ın iki defa iptal etmesine rağmen Ankara'daki Merkez Cezaevi'nde idam edilen Erdal Eren'in henüz on yedi yaşında olduğunu anlatmaya çalışmaktaydın daha doğmamış halinle.

Ah güzel kardeşim! Gelişin ile güzelleşen dünyamızda coşku ve gururumuzun, mutluluğumuzun, nadir çiçeği! Masal gibi geliyor değil mi? ya da ortaçağdan hatıraları anımsatıyor!

Sen şimdi yapabilir misin öğrencilerine? Ham de o farklı, o özel çocuklara! 'Senin babanın mezhebi ayrı, senin dayının partisi başka, annenin gözleri mavi, senin ise sadece iki kulağın var! O halde yaşamayı hak etmiyorsun' diyebilir misin? Ama diyenler oldu! Hem de öyle kör cahil insanlar da değillerdi! Hepsi koca koca adamlardı... Kimi Hipokrat yemini etmiş doktor, kimi adaleti emanet ettiğimiz savcı, kimi camide Kur'an-ı Kerim'i hatmetmiş imam, kimi canımızı teslim ettiğimiz polis, kimi de haklarımızı koruyup gözeteciğine bağımsızlığımıza eşitliğimiz ve hürriyetimize sahip çıkacağına dair namus ve şeref sözü veren vekil hatta bakandı!

9 Ekim 1978'de 7 TİP üyesi genci öldürmek suçuyla yargılanıp 7 defa idama mahkûm edilen Haluk Kırıcı -kontrgerillanın her zamanki gibi hayal olması dolayısıyla, tamamen bir yanlışlık neticesinde iki defa serbest bırakıldı. Avukatlarının gerekçesi o idi ki 'bir kişi yedi defa idam edilemezdi! O halde bir idam cezası üzerinden ve infaz yasasındaki düzenlemeler itibari ile bu kişinin saliverilmesi dünyanın en tabii olayıydı! Mağdur avukatlarına göre yanlış hesap elbet Bağdat'tan dönecekti ve döndü de -en azından kâğıt üstünde! Tekrar yakalama emri çıkarıldı! Ancak Haluk Kırıcı firariydi artık ve firarda olduğu halde, yanlış tahliyeden bir yıl sonra, Erzurum Valisi Mehmet Ağa'nın şahitliğinde nikâhlandı! Ve nikâhtan ancak yedi yıl sonra yakalanacaktı!

Olaylar öylesine çığırından çıkmıştı ki sonunda yirmi iki şehirde sıkıyönetim ilan edildi. Artık yetki ordudaydı. Ancak bu durum halkın üzerinde daha büyük bir baskı oluşturdu ve sıkıyönetimin gerekçelerinin arasına 12 Eylül Darbesi'nin gerekçeleri de eklendi. Asayiş ve huzur kalmamıştı. Ekonomik istikrar sağlanamıyordu. Etnik kavgalar trajik katliamlara dönüşmüş, mahallelerde insanlar kendi asayişini kendi sağlamak için gece nöbetlerine başlamıştı.

Ben ve diğer kardeşimiz senin annemizin kucağında gelmeni beklerken; ihtilalin aslında senden önce geldiğini fark etmemiştik bile.

Bir türlü anlaşılamayan bir şey vardı ortada. Üzerinde yaşadığımız topraklar bir din, bir mezhep veya Avrupa'dan çalıntı bir ideoloji devleti değildi.

Türkiye’de o yıllarda hiçbir zaman ‘milliyetçilik’ gerçek anlamıyla kullanılamamıştı. Fransızlardan gelen bu moda, Atatürk milliyetçiliğinin yanından bile geçmiyordu! ‘Marx’ın ütöpik doktrinlerini hayata geçirebilmek için ise kanlı bir devrimden geçilmesi gerekiyordu ki, bunun Almancada değilse bile Türkçede adı zulüm ve acı demekti!

Kutsal kitabımızın hiçbir ayetinde ‘insan öldürünüz’ diye bir emre rastlamamış olan ben, kapılarına önce ‘Allah’ yazıp sonra içeridekileri kurşuna dizen aklın hizmet ettiği dini anlamakta zorluk çekmekteydim!

Belli ki aynı zorluğu çeken başkaları da vardı ki, kendisine Milli Güvenlik Konseyi diyen askeri güruhun Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren TRT’den şöyle sesleniyordu; İç Hizmet Kanununun verdiği Türkiye Cumhuriyeti’ni kollama ve koruma görevini yüce Türk Milleti adına emir ve komuta zinciri içinde ve emirle yerine getirme kararını almış ve ülke yönetimine bütünüyle el koymuştur.

Pek tabii; ‘kollama’ ve ‘koruma’ hisleriyle eylem bulan bu el koyuşun bir takım sonuçları kaçınılmaz olmuştu.

- 650.000 kişi gözaltına alındı.
- 1 milyon 683 bin kişi fişlendi.
- Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı.
- 7 bin kişi için idam cezası istendi.
- 517 kişiye idam cezası verildi.
- Haklarında idam cezası verilenlerden 50’si asıldı (26 siyasi suçlu, 23 adli suçlu, 1’i Asala militanı).
- İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis’e gönderildi.
- 71 bin kişi TCK’nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılandı.
- 98 bin 404 kişi *örgüt üyesi olmak* suçundan yargılandı.
- 30 bin kişi *sakıncalı* olduğu için işten atıldı.
- 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarıldı.
- 30 bin kişi *siyasi mülteci* olarak yurtdışına gitti.
- 300 kişi kuşku bir şekilde öldü.
- 171 kişinin *işkenceden öldüğü* belgelendi.
- 937 film *sakıncalı* bulunduğu için yasaklandı.
- 23 bin 677 derneğin faaliyeti durduruldu.
- 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verildi.
- 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istendi.

- Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verildi.
- 31 gazeteci cezaevine girdi.
- 300 gazeteci saldırıya uğradı.
- 3 gazeteci silahla öldürüldü.
- Gazeteler 300 gün yayın yapamadı.
- 13 büyük gazete için 303 dava açıldı.
- 39 ton gazete ve dergi imha edildi.
- Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi.
- 144 kişi kuşkulu bir şekilde öldü.
- 14 kişi açlık grevinde öldü.
- 16 kişi *-kaçarken-* vuruldu.
- 95 kişi *-çatışmada-* öldü.
- 73 kişiye *-doğal ölüm raporu-* verildi.
- 43 kişinin *-intihar ettiği-* bildirildi.
- Çorum olaylarında 26 kişi yaşamını yitirdi, 100 kişi için kayıp ihbarı verildi. Yaklaşık 600 aile başka şehirlere göç etmek zorunda kaldı, onlarca ev ve işyeri yakıldı.
- Fatsa'daki olaylarda 390 kişi gözaltına alındı, çatışmalarda 15 kişi öldü.
- Malatya'da sağ ve sol görüşlü 100'e yakın insan hayatını kaybetti yüzlerce ev ve iş yeri kullanılamaz hale geldi.
- Maraş'ta 105 insan öldü, onlarca kişi yaralandı 300 kadar ev ve iş yeri tahrip edildi.
- Türk Hava Kurumu, Çocuk Esirgeme Kurumu ve Kızılay dışındaki tüm derneklerin ve siyasi partilerin faaliyetleri yasaklandı.
- Polis Teşkilatı Jandarmanın komutasına verildi.

Ve sonra sen geldin.

Susmuşken şarkıları ihtilalin umutsuz çocuklarının ve savrulmaya yüz tutmuşken bilinmeze yurdum, bir babanın endişeli bekleyişi ve bir ananın çığlığını bastıracak bir nidayla geldin sen! Olanlara kafa tutar gibi...

Varlıkla yokluk arasına sıkışmış, hazin dünyamızda umut veren bir çiçek... Ne iyi ettin, hoş geldin.

Yazarımız Evren Yelkanat 'darbeler ülkeyi nereye götürür?' demiş. Aynı soruyu tersten sormak isterim; şu kısaltılmış listeyi göz önüne alarak:

Darbelerin ülkeyi götürdüğü yerden dönüş mümkün müdür?iletisim@politikadergisi.com [2]**Yorumlar****Bir not**

İçeriği Yazan: Emrah ÖZDEMİR Zaman: Per, 11/09/2008 - 00:17

Sevgili Sevdâ DEĞER arkadaşım;

Yazdığın bu anlamlı yazı için öncelikle seni tebrik etmek isterim. Gerçekten hoş ve etkileyici bir yazı.

"Darbelerin ülkeyi götürdüğü yerden dönüş mümkün müdür?" demişsin. Giden canlar, parçalanmış yuvalar, işkenceler geri gelmez elbette. Bağımıza taş basıp, ulusumuz için düşünürsek; mümkündür, eğer millet isterse. Her yerden dönebiliriz; ancak o istenç henüz ulusumuzda oluşmuş değil. Bizim gibi siyaseti rant aracı olarak değil; yaşam kavgası ve sevgisi olarak görenler ve siyaset yapma aracını kılıç değil; kalem ve düşün olarak görenler çoğaldıkça halkımız da irade koyacaktır.

Türkiye ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak 12 Eylül'ün halen etkisindedir. Etkisinde de laf mı; düpedüz aynı psikoloji hakim günümüze.

Sevgiler...

Ne şeriat ne darbe ama siz hiç devleti olmayan ordu gördünüz mü?

İçeriği Yazan: Erdinç AYDIN Zaman: Paz, 05/10/2008 - 19:48

Siz hiç devleti olmayan ordu gördünüz mü?

Her bireyin kaderini tayin etme hakkı elbette vardır. Yasalar çerçevesinde hareket etmek ya da yasadışı olarak var olan yasaların cezai yaptırımlarına maruz kalmak gibi bedellerin ödenmesi kaydıyla. Her bireyin var olan yasaları değiştirme talep hakkı vardır. Var olan yasalar bu hakkı

vermesi bile verse de talebini yerine getirmese de.

Ülkenin asli iki kurucu unsuru Kürtler ve Türkler !

Ortak bir sözleşmede mutabık taraflar olarak Türkiye Cumhuriyetini kurduklarından buyana Kürtlerin ve Türklerin “temsili irade gücü” kendini bu cumhuriyetin temelleriyle ifade etmişlerdir. O gün bizi temsil edenlerin temsiliyet yetkilerini bu gün kabul etmeyebilirsiniz o zaman bu gün sizi temsil edenlerin temsiliyetlerinin yetkilerini beğenmeyenler çıktığında bir öteki olarak mücadele sürecini de yadırgamamak gerekmektedir.

Ben demokrasiyi bu yüzden sevmiyorum. Katılımcı demokrasinin koşullarının yerini temsili demokrasi aldığından buyana demokraside “egemen” olan daima üretim ilişkilerinde sermayeyi elinde tutanlardır. O sermayenin devletleşmesi kaçınılmaz olarak kendi polis gücünü kendi askeri gücünü kendi yasalarını yaratır.

Fakat Türkiye gerçeğinde orduyu bir kenarda tutup düşündüğünüzde; kendi ordusunu yaratamamış bir sermaye devletin varlığı söz konusudur. Bu da tarihsel mücadelenin gerçeğinden başka bir şey değildir. Ordu, yenici isyanlarından bu güne siyasetin birebir parçası olmuş, Osmanlının çöküşünü fiili olarak hızlandıran hatta Osmanlıyı ortadan kaldırıp Türkiye Cumhuriyetini kuran asli unsurların örgütleyicisi ve fiili uygulayıcısı olmuştur.

Resmi tarihten aktarıldığı kadarıyla elimizde bu süreci en özlü anlatan Mustafa Kemal Atatürk’ün “Nutuk” adlı eserinde birebir görmek mümkündür. Adı geçen şahısların Heyet-i Temsiliye Sivas ve Erzurum kongrelerinde halkı örgütleyerek bir çekirdek kadro oluşturduğu ve bu kadro etrafında o koşullarda yaratılabilecek belki de “mucize” tanımlaması ile açıklanabilecek o kadro etrafında hareket eden halkın ortaya çıkardığı, iki asli kurucu unsurun ifade bulduğu temsili irade; Türkiye Cumhuriyetini kurma başarısı sağlanmıştır.

Bu iki asli unsur Türkler ve Kürtler olarak ifade bulur. Unutulmaması gereken ordunun çekirdek kadrosudur.

Hiçbir ordu ve kadro yoktur ki hiçbir sistemde kendini tasfiye ederek iradenin temsiliyetini temsil ettiği kitleye “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir” diyerek sunsun.

Pratik uygulamalarda daha sürecin başında yeni kurulan devlette ordu ve siyaset ilişkisi ön plana çıkmış ordu içindeki kadro ciddi ayrışmalara gitmiş. Hatta eline yüzüne bulaştırdığı çok partili rejim denemesi bile gerçekleşmiştir.

Kimsenin inkar edemeyeceği gerçekte budur zaten;

Ordu, bu devletin adı geçen iki kurucu unsuru dışında kalan bir üçüncü asli unsuru kurucu kadronun çekirdeğidir.

Ordunun varlığını yadsıyamayacağımıza göre kendi ordusunu yaratamamış bu sermayenin konsensüs oluşturup var olan orduyla uyumlu çalıştığı durumlar ve çalışmadığı durumlar devletinden söz etmek bu kısa anlatımdan sonra doğru bir saptama olacaktır.

Uyumsuzluğun yaşandığı durumlarda iki asli unsuru da sindirebilecek güce sahip ordu, kendilerince yeri geldiğinde bunun pratiğini de o günün siyasi akışı içinde 27 Mayıs, 12 Mart, 12 Eylül gibi farklı renk ve tonlarda hayata geçirmiş “ihtilal/darbe” nitelendirmeleriyle Türkiye siyasi tarihine damgasını vurmuştur.

Bu damgalar ;

Başbakanın idam edilmesinden, Tam Bağımsız Türkiye sloganı atan gençlerin idamına, 12 Eylülle birlikte ise pek çok faili meçhule, gençlerin var olan iki kutupta karşılıklı olarak birbirini katletmesine varan ve/veya vardiılan durumların bedelini yine kurucu iki unsurun bölünmüş iki parçasına kürdün ve türkün sağına ve soluna ödetmekle son bulmuştur ki yansımaları acıları hala vicdan sahibi insanların yüreğinde acı sızı şeklinde durmaktadır.

Ortaya çıkan tabloda ise depolitize edilen toplumun nasıl politize edilebileceği bundan sonra Cumhuriyetin ve muhaliflerinin temel sorunu olacaktır.

Marxist yaklaşımla düşündüğümüzde üretim ilişkilerinin yansımasından ibaret olan sınıfların savaşımına atıfla ordusunu kuran bir sermaye devleti değil, 26 Ağustos 1071 itibariyle “Kara Kuvvetlerinin Teşkilat ve Eğitimi sağlam esaslara bağlanmış” 1876 itibariyle de teokratik bir anlayışa dayalı tek aile hakimiyetini ortadan kaldırmaya yönelik eylemleri olan, 1920 tarihinden sonra da o tek aile hakimiyetini ve onun feodal üretim ilişkilerinden İzmir iktisat kongresiyle burjuva yaratma misyonu üreten “ordusu olan bir devlet” kurulmuştur. Yani marxist tarihsel çözümlemede devlet anlayışı ordusunu üreten sermayeden, Türkiye’nin gerçekliğinde ise sermaye yaratmaya çalışan bir ordu devletinden söz etmek doğru olacaktır.

Dolayısıyla sol adına bunu kavrayamayan pek çok grup marxist analiz yapmaya çalışırken yanılgılara düşmüş; Arnavutluk, Sovyet yada Çin örneğini almaya çalışmaları yüzünden pek çok fraksiyon kitleselleşmeden yok olmuş yada pasifize olmuştur.

Zaten dikkat edilecek olursa kitleselleşen marxist yapıların çoğu MDD ve bu gelenekten gelen legal yada illegal yapılanmalar olmuştur. Bu onların çok çok doğru bir politika izlemelerinden ziyade Türkiye’nin olacaksa sol adına olması gereken olduklarındandır. Çünkü Türkiye’nin tarihsel gerçekliği budur o da şu tarihsellik içinde darbeye kadardır. Aynı durum islami hareketler içinde doğrudur. Peki ortaklaşa temsiliyet iradesiyle kurdukları akitten taraflardan biri vazgeçmek isterse ne olur? Yani türk yada kürt halkı kendi kaderini tayin etmek isterse iki halkın o zamandaki siyasi zemindeki taleplerinin muhatabı bu iki halk temsilcilerinin iradesinin yansıması olarak eski akdi gözden geçirmekle birlikte asli kurucu unsurların kadrosu olan ordunun en yumuşak ifadeyle rızasını almaları gerekecektir.

Fakat siz hiç devleti olmayan ordu gördünüz mü?

Erdoğan AYDIN / 27.09.2008

- [Tarih](#) [3]

Kaynak URL (20/05/2024 - 09:17 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/ihtilalin-masali>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/sevda-eger>

[2] <mailto:sevda.eger@politikadergisi.com>

[3] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>